

Medlem antog. Ganske vist har der været betydelige Brydninger i det sidste Aars Tid mellem, hv d man kalder Demokratiet her i Landet; men jeg er lige saa vis paa, at, hvis det nuværende Dilett, som det ærede Medlem antog for særlig gunstigt for sine Meningsfæller og for den høitærede Regjering til at optage en Konflikt med Demokratiet her i Landet, benyttedes dertil, turde det vise sig, at Resultatet af en saadan Konflikt maatte dog vilde gaa i Retning af den 25de April 1876. Dengang forsøgt det ogsaa at optage en Konflikt, men dens Resultat gik stærkt i den stil modsatte Retning af, hvad der formentlig fra Regjeringens Side var paaregnet. Ved Slutningen af sit Foredrag yttrede det samme ærede Medlem endvidere, at den høitærede Regjering ved sin Røgt har vundet en politisk Seir i denne Samling, og at det nu vilde være dette Things Migt at hjælpe til at gjøre denne Seir fuldstændig. Jeg vil ikke beskrive, at den høitærede Regjering paa en Maade har vundet en noget større Seir i denne Samling end tidligere; men jeg vil dog gjøre opmærksom paa det Særly, at denne Seir, hvis den kan kaldes saa, for en væsentlig Del skyldes adskillige af de Mænd i det andet Thing, som forrige Aar paa ingen Maade vilde bevilge den høitærede Regjering Noget som helst, end ikke en Smule af en Finantslov. Hvorledes nu det ærede Medlem kan faae dette til at rime sammen med sit Udsagn, maa selvfølgelig være Gjenstand for hans Overveelse, det angaar ikke mig; men jeg er overbevist om, at skulde, som det før blev nævnt, Konflikten blive ført ud i Befolkningen, turde det vise sig tvivlsomt, om den Opræden under Seirvindingen, som adskillige af de Mænd, der satte haardt paa ifjor, iaar have vist, vil blive billiget af mange af deres Meningsfæller ude omkring i Landet. Jeg vil nu slutte med at sige, at uaftet jeg ifjor kunde gaa med til at stemme for en Finantslov til det samme Ministerium, der, hvad der ogsaa under 1ste Behandling blev nævnt, havde Stemplet af en vis Dato paa sig, kan jeg det kun vanskeligt iaar. Jeg skal ikke komme dybt ind paa alle mine Grunde dertil. Der kunde være flere end dem, jeg har nævnt, men allerede de, jeg har anført, maa være tilstrækkelige til at vise, at, uaftet det ifjor var min Mening, at man saa lempelig som mulig burde komme ud over den store Konflikt, der var opstaaet mellem Regjeringen og Folket paa Grund af Udstedelsen af den provisoriske Finantslov, kan jeg ikke vedblive Aar for Aar at give Bevillinger, som jeg i og for sig finder temmelig overdrevne og uheldige, naar man tager de Hensyn, jeg har fremhævet, og som ligger nærmest for min Betragtning. Jeg kan heller ikke være med til at laa en Streg over, hvad der er passeret. Jeg tror, at der dog tilfjort vil komme en Dag, da der maa gjøres et nærmere Regnskab op om dette Forhold. Jeg vil altsaa til Slutning erklære, at

jeg iaar ser mig nødsaget til at stemme imod det Finantslovsforslag, som her foreligger.

Seisen. Det var langt fra min Lante, da jeg gik herop idag, at jeg paany skulde komme til at tage Ordet under Finantslovens Behandling, og Slutningen af det meget ærede Medlems Foredrag, som nu satte sig, har egentlig heller ikke fristet mig dertil, thi jeg maa tilstaa, at de Betragtninger, som han gjorde gjældende angaaende den politiske Situation og en eventuel Konflikt, kun kunde være af en ganske individuel Bestaafenhed. Det ærede Medlem har fuldstændig Ret i, at, forsaavidt staa hans Betragtninger mod mine, uden at Nogen af os vil kunne afgjøre, hvem af os der vilde faae Ret, naar det forudsatte Tilfælde indtraadte. Ikke heller har den Del af hans Foredrag, hvori han talte om Betydningen af den klassiske Dannelse kunnet give mig Lyst til at tage Ordet, fordi jeg tror uden mindste Forkleinselse af det ærede Medlem at kunne sige, at med Hensyn hertil er hans Dom omtrent som den Blindes Dom om Farvæne. Jeg tror, at kun den, der selv har optaget taltfaald Noget af den klassiske Dannelse i sig, vil kunne skjønne om, hvilken Betydning den har dels for det enkelte Individ og dels for det hele Samfund. — I det Hele forekommer det mig, at det meget ærede Medlem var overordenlig unøjagtig, thi dersom han ikke kan finde sig tilfredsstillet ved det Finantslovsforslag, som her foreligger, hvori det synes mig — det er nu ogsaa en ganske individuel Betragtning — at netop den Side, hvortil det ærede Medlem hører, meget væsentlig har faaet sine Ønsker opfyldte, saa vil det være meget vanstelig ogsaa i Fremtiden at kunne tilfredsstille det ærede Medlem i den Henseende. Alt dette er imidlertid Noget, som jeg ganske rolig skulde have ladet ligge. Men det ærede Medlem begyndte sit Foredrag med at sige, at det for de smaa Stater, og altsaa ogsaa for vort Land, maatte anses for latterligt, dersom de anvendte mange Penge paa deres Forsvarsvæsen, idet de dog ikke kunde tro derved paa at udrette Noget som helst. Han betragtede de Penge, der udgaves til Forsvarsvæsenet, som noget Unyttigt, han paastod endvidere, at Forsvarssagen havde været Gjenstand for en ren og klar Afstemning af Bælgerne, en ren og klar Dom af Befolkningen, og at denne havde tilkendegivet, at den ikke ønskede Forsvarssagen fremmet; han yttrede, at, naar vi vidste, at Stormagterne i en ganske anden Grad end vi kunde udrede saadanne Udgifter, vilde ethvert Forsvar fra vor Side være unyttigt, og at det derfor var i højeste Grad urigtigt at anvende Penge paa vort Forsvarsvæsen. Jeg maa tilstaa, at det er første Gang, at jeg har hørt disse Sætninger udtalte saa klart og rent af Nogen i dette høje Thing. Først og fremmest maa jeg imidlertid benegte, at det nogenstunde har været forelagt rent og klart